

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 14Co/198/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1315200407
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Kriváňová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1315200407.2

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte v zložení: predsedníčka senátu JUDr. Darina Kriváňová a členovia senátu: JUDr. Branislav Král a JUDr. Michaela Krajčová, v spore žalobcu: Wüstenrot poisťovňa, a. s., so sídlom v Bratislave, Karadžičova 17, IČO: 31 383 408, zastúpený: Mgr. Miroslav Vilím, advokát, so sídlom Michalská 9, Bratislava, proti žalovaným: 1. AUTOWILIS s.r.o., so sídlom J.C. Hronského 20, Bratislava, IČO: 44 546 131 a 2. B. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom S., G. XX, o zaplatenie 1.075,94 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III č. k. 17C 28/2015-84 zo dňa 22.06.2017, takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave rozsudok Okresného súdu Bratislava III č. k. 17C 28/2015-84 zo dňa 22.06.2017 **z r u š u j e a v e c v r a c i a** na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozhodol tak, že žalovaný v 1. rade je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 1.075,94 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,5 % ročne zo sumy 1.075,94 Eur od 09.06.2013 do zaplatenia a žalobcovi priznal náhradu trov konania voči žalovanému v 1. rade v celom rozsahu. Voči žalovanému v 2. rade súd prvej inštancie žalobu zamietol a náhradu trov konania žalovanému v 2. rade nepriznal.

2. Žalobca sa podanou žalobou domáhal zaviazania žalovaných spoločne a nerozdielne zaplatením sumy 1.075,94 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,5 % ročne z istiny, titulom nesplnenia si ohlasovacej povinnosti.

3. Žalovaný v 1. rade zásielky súdu nepreberal, k žalobe sa nevyjadril, po celú dobu konania pred súdom prvej inštancie bol nečinný. Žalovaný v 2. rade žiadal žalobu zamietnuť, keď uviedol, či nenahlásil poistnú udalosť z dôvodu, že si predmetné auto požičal na dobré slovo od vlastníka žalovaného v 1. rade. Po tom, čo sa stala poistná udalosť, pýtal sa na to priamo žalovaného v 1. rade, či má ísť poistnú udalosť nahlásiť, tento to zamietol s tým, že v ich spoločnosti majú na to človeka, ktorý im tieto veci zabezpečuje a že by od neho nahlásenie poisťovňa ani neakceptovala, pretože nie je tým, kto ma auto poistené. Na celú udalosť medzitým zabudol, ale 17.04.2013 mu došiel list preposlaný žalovaným v 1. rade, ktorým ho vyzýval na zaplatenie svojho nároku.

4. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie preukázané, že z obsahu poistnej zmluvy č. XXX/XXXXXX - X súd prvej inštancie zistil, že žalobca uzatvoril so žalovaným v 1. rade poistnú zmluvu - poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla typu W. A6 W., EČ: BL XXX CS so začiatkom poistenia od 17.01.2012. Zo správy o nehode zo dňa 30.07.2012 je zrejmé, že došlo k poistnej udalosti tak, že žalovaný v 2. rade viedol vyššie uvedené osobné motorové vozidlo, pričom narazil do zadnej časti pred ním idúceho motorového vozidla typu E. W., EČ: BA XXX MP, patriaceho spoločnosti Gorenje Slovakia. s.r.o. Poškodený mal v poisťovni KOOPERATIVA, a.s., uzavreté havarijné poistenie motorového vozidla, v rámci ktorého mu poisťovňa poskytla povestné plnenie. V zmysle dojednanej poistnej zmluvy nebola poistenému

uhradená spoluúčasť, preto žalobca vyplatil poisťovni poškodeného z titulu poistenia zodpovednosti náhradu škody vo výške 1.272,93 Eur a poškodenému jeho spoluúčasť vo výške 72 Eur, celkovo bola vyplatená náhrada škody vo výške 1.344,93 Eur. Z dôvodu porušenia povinnosti, ustanovenej v § 10 ods. 1 písm. a) zákona číslo 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, si žalobca uplatnil voči žalovanému v 1. rade náhradu škody len v pomernej výške plnenia 1.075,94 Eur. Ani napriek výzvam zo dňa 17.04.2013, 17.05.2013 a 22.08.2013 žalovaný v 1. rade na výzvy žalobcu nereagoval a dobrovoľne pred podaním žaloby úhradu nerealizoval. Nárok voči žalovanému v 2. rade si žalobca uplatňuje na základe ustanovenia § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 4 ods. 1 a § 10 ods. 1 písm. a) zákona číslo 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, keď vodič motorového vozidla je povinný ohlásiť poistnú udalosť do pätnástich dní odo dňa jej vzniku, ak sa stala na území Slovenskej republiky.

5. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 2 písm. e), § 10 ods. 1 písm. a) zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov a § 420, ods. 1, ods. 2, § 427, § 517 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka.

6. V prípade žalovaného v 1. rade bol nárok žalobcu nesporný a preukázaný listinnými dôkazmi. Súd prvej inštancie ho priznal žalobcovi v plnom rozsahu, keď ani na základe výziev žalobcu zo dňa 17.04.2013, 17.05.2013 a 22.08.2013 si žalovaný v 1. rade svoju povinnosť nesplnil, v lehote pätnástich dní od vzniku dopravnej nehody túto nenahlásil ako poistnú udalosť, čím porušil oznamovaciu povinnosť, ktorá zabránila poisťovni na základe včasného oznámenia šetrenia poistnej udalosti posúdiť povinnosť poskytnúť poistné plnenie. Tým, že žalobca túto vedomosť v čase uplatnenia náhrady škody nemal, keďže o poistnej udalosti nevedel, nemohol kvalifikovane posúdiť jeho dôvodnosť - ako a či došlo k škodovej udalosti, či škodu spôsobil poistený. Kvôli zanedbaniu povinnosti žalovaným v 1. rade bola poisťovňa následne nútená vykonať mnohé úkony na preukázanie právneho základu zodpovednosti. Okrem istiny vo výške 1.075,94 Eur priznal žalobcovi aj zákonne uplatnený úrok z omeškania v správnej výške 5,5 % ročne z tejto sumy od 09.06.2013 do zaplatenia. Voči žalovanému v 2. rade však žalobu zamietol z dôvodu, že tento mal ako vodič auto vypožičané na jednu cestu do Bratislavy, podľa jeho vyjadrenia urobil len službu vlastníčkovi žalovaného v 1. rade tým, že predmetné auto na základe jeho prosby odviezol, dopravnú nehodu hneď nahlásil vlastníčkovi vozidla - žalovanému v 1. rade, a keďže žalovaný v 1. rade bol v konaní nečinný a žiadnym spôsobom sa k žalobe nevyjadril, súd prvej inštancie nemal možnosť konfrontovať jeho tvrdenia s tvrdeniami žalovaného v 2. rade. Vychádzal len zo skutkových záverov preukázaných v tomto konaní, podľa ktorých si žalovaný v 2. rade splnil svoju povinnosť tým, že oznámil dopravnú nehodu žalovanému v 1. rade ako vlastníčkovi vozidla, objektívne povedané, žalovaný v 2. rade ani nemohol mať vedomosť o tom, s akou poisťovňou má žalovaný v 1. rade uzavretý poistný vzťah. Túto skutočnosť mal súd za preukázanú, a preto žalobu z dôvodu absencie právneho a skutkového základu stanovenia povinnosti žalovaného v 2. rade voči žalobcovi zamietol.

7. O náhrade trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa ust. § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) a trovy konania priznal žalobcovi ako úspešnej strane sporu podľa ust. § 255 ods. 1 CSP. Žalovanému v 2. rade náhradu trov konania nepriznal, keďže mu nevznikli a ani si ich náhradu v konaní neuplatnil.

8. Proti rozsudku vo vzťahu k výroku, ktorým súd prvej inštancie zamietol žalobu voči žalovanému v 2. rade a výroku, ktorým súd žalovanému v 2. rade nepriznal náhradu trov konania, podal odvolanie žalobca, namietal odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) CSP a žiadal, aby odvolací súd rozsudok v časti napadnutých výrokov zmenil tak, že k povinnosti zaplatiť žalobcovi sumu 1.075,94 Eur spolu s príslušenstvom a náhradu trov konania zaviazá i žalovaného v 2. rade.

9. V odvolaní žalobca uviedol, že rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorým žalobu zamietol voči žalovanému v 2. rade považuje za nesprávne a okrem toho, že súd prvej inštancie sa v odôvodnení rozsudku nijakým spôsobom nevysporiadal so zodpovednosťou žalovaného v 2. rade ako vodiča za škodu, ktorú spôsobil zavineným porušením povinností s poukazom na § 420 a nasl. Občianskeho zákonníka. Podľa žalobcu mal byť správne žalovaný v 2. rade zaviazaný uhradiť žalobcovi škodu spoločne a nerozdielne spolu so žalovaným v 1. rade. Žalobca má za to, že pasívna vecná legitímácia žalovaného v 2. rade vyplýva priamo zo zákona, na základe ustanovení § 2 písm. f) a § 4 ods. 1 zákona

o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon o PZP). Za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve zodpovedá žalovaný v 1. rade ako prevádzkovateľ vozidla a to v zmysle § 427 ods. 1 OZ. Nakoľko sa však poistenie zodpovednosti vzťahuje v zmysle § 4 ods. 1 zákona o PZP na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, tak sa vzťahuje aj na osobu vodiča motorového vozidla, nakoľko ten zodpovedá za škodu podľa § 420 OZ. V nadväznosti na vyššie uvedené ustanovenia zákona o PZP má žalobca za to, že poisteným podľa zákona o PZP je nielen osoba zodpovedajúca za škodu podľa § 427 a nasl. OZ, ale aj osoby zodpovedajúce za škodu za podmienok uvedených v § 420 OZ, ktorou je v danom prípade vodič motorového vozidla. Z toho vyplýva, že v zmysle zákona o PZP je poisteným okrem žalovaného v 1. rade aj žalovaný v 2. rade. Nakoľko žalovaný v 2. rade má v zmysle zákona o PZP postavenie poisteného, žalobca odvodzuje pasívnu vecnú legitimitáciu žalovaného v 2. rade v súvislosti s ustanovením § 12 ods. 2 písm. g) zákona o PZP, podľa ktorého má poisťovateľ proti poistenému, ktorý nie je poisníkom, nárok na náhradu poistného plnenia alebo jeho časti, ktoré za neho vyplatil z dôvodu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, ak spôsobil škodu motorovým vozidlom a bez dôvodov hodných osobitného zreteľa porušil povinnosti podľa § 10 ods.1 až 4 medzi ktoré patrí aj povinnosť ohlásiť poisťovateľovi vznik škodnej udalosti do 15 dní po jej vzniku ak nastala na území SR. Z ustanovenia § 12 ods. 2 písm. g) zákona o PZP vyplýva, že žalobca má nárok na náhradu poistného plnenia nielen proti poisníkovi, s ktorým má uzatvorenú poistnú zmluvu, t.j. so žalovaným v 1. rade, ale aj proti vodičovi motorového vozidla, t. j. žalovanému v 2. rade, ktorý zodpovedá za škodu v zmysle § 420 OZ a ktorého je možno považovať za poisteného v zmysle § 2 písm. f) zákona o PZP v spojení s § 4 ods. 1 zákona o PZP. Na potvrdenie svojich argumentov žalobca poukázala aj na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 16C/131/2012 a rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 4Cdo/54/2008.

10. Odvolanie žalobcu bolo žalovaným v 1. a 2. rade riadne doručené, tieto však možnosť vyjadrenia sa k nemu v súlade § 373 ods. 3 CSP nevyužili.

11. Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec podľa § 379 a § 380 ods. 1, 2 CSP a bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP. Oboznámil sa s obsahom spisu, vrátane všetkých písomných podaní, odvolací súd preskúmal všetky podstatné odvolacie námietky žalobcu spolu s napadnutou časťou rozsudku súdu prvej inštancie a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

12. Odvolací súd v súvislosti so záverom súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby voči žalovanému v 2. rade, považuje za potrebné zdôrazniť, že predmetom tohto konania je nárok žalobcu na zaplatenie 1.075,94 Eur s príslušenstvom z titulu nespĺnenia si oznamovacej povinnosti zo strany žalovaných v zmysle § 10 ods.1 písm. a) zákona o PZP a pre posúdenie dôvodnosti nároku žalobcu je potrebné skúmať, či sú žalovaní povinní na základe tvrdení žalobcu v podanej žalobe, túto sumu žalobcovi zaplatiť.

13. Čo sa týka námietky žalobcu v podanom odvolaní, že žalovaný v 2. rade mal byť takisto zaviazaný v zaplatení žalovanej sumy solidárne so žalovaným v 1. rade, a teda aj nemu svedčila pasívna vecná legitimitácia, hodnotí odvolací súd ako dôvodnú.

14. Škoda je spôsobená viacerými škodcami vtedy, ak protiprávne konanie viacerých osôb viedlo k jej vzniku. Nemusi ísť o aktívne spoločné konanie (spolupáchateľstvo), postačí, ak bola škoda spôsobená (zapríčinená) viacerými osobami, hoci tieto konali nezávisle od seba. Viacerí škodcovia sú zaviazaní spoločne a nerozdielne. To znamená, že poškodený si môže uplatniť náhradu celej škody od ktoréhokoľvek škodcu, bez ohľadu na mieru jeho účasti na delikte. Každý zo škodcov je voči poškodenému povinný plniť náhradu škody v plnom rozsahu a nemá možnosť odmietnuť plnenie s poukazom na ostatných škodcov.

15. V preskúmvanej veci nebolo sporné, v čom spočíva poistná udalosť, kedy k nej došlo, kto spôsobil škodu a v akej výške bola spôsobená. Rovnako nebolo sporné, že žalobca poskytol poistné plnenie; spochybňovaná nebola ani správnosť určenia výšky poskytnutého poistného plnenia. V prejednávanom prípade spornosť spočívala v označení subjektu, ktorý bol za nespĺnenie si oznamovacej povinnosti v súlade s § 10 ods. 1 písm. a) zákona o PZP zodpovedný na zaplatenie žalovanej sumy žalobcovi.

16. Odvolací súd poukazuje rovnako ako aj žalobca na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 4Cdo 54/2008, v zmysle ktorého z dikcie ustanovenia § 12 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene

a doplnení niektorých zákonov vyplýva, že poisťovateľ má nárok na náhradu poistného plnenia za podmienok uvedených pod písmenami a) až h) nielen proti osobe, ktorá uzavrela s poisťovateľom zmluvu o poistení zodpovednosti (poisťník), ale aj proti poistenému, ktorý nie je touto osobou. Zákon v citovanom ustanovení teda priznáva poisťovní tzv. postihové právo aj proti iným subjektom, na ktoré sa vzťahuje poistenie zodpovednosti, než je poisťník. Poisteným podľa citovaného zákona je teda nielen prevádzkovateľ a ďalšie osoby zodpovedajúce za škodu podľa § 427 a nasl. Občianskeho zákonníka, ale aj osoby zodpovedajúce za škodu za podmienok uvedených v ustanovení § 420 OZ, ktorou môže byť napr. aj vodič vozidla.

17. Účelom ustanovenia § 12 ods. 2 písm. g) zákona č. 381/2001 Z.z. nie je len to, aby poistený nahradil poisťovateľovi (celkom alebo sčasti) poistné plnenie poskytnuté za poisteného poškodenému. Uvedené ustanovenie má zároveň viesť poisteného (poistených) k riadnemu plneniu jeho (ich) povinností vyplývajúcich z právneho vzťahu poistenia, vrátane oznamovacej povinnosti - náhrada, na ktorú má v takom prípade poisťovateľ právo, vyjadruje aj určitý majetkový postih poisteného za to, že nesplnil svoju povinnosť uloženú v § 10 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z..

18. Zodpovednosť prevádzkovateľa podľa § 427 OZ ostáva zachovaná aj v prípade, ak nebol vodičom dopravného prostriedku, povahou prevádzky ktorého bola spôsobená škoda, a reálne sa teda na vzniku škody nepodieľal. Zodpovednosť prevádzkovateľa, ktorá je aj v tomto prípade daná na základe samotnej existencie kvalifikovanej škodovej udalosti majúcej svoj pôvod v prevádzke, však nevylučuje zodpovednosť vodiča dopravného prostriedku, ktorý spôsobil škodu pri tejto škodovej udalosti zavineným porušením právnej povinnosti (§ 420 ods. 1 OZ). Pokiaľ ide o vzťah prevádzkovateľa a vodiča ako odlišných subjektov, ustanovenie § 427 a nasl. OZ upravujúce osobitnú zodpovednosť nie je vo vzťahu k všeobecnej zodpovednosti podľa § 420 OZ ustanovením špeciálnym, ale obe skutkové podstaty stoja vedľa seba. Poškodený tak môže uplatňovať právo na náhradu škody voči prevádzkovateľovi dopravného prostriedku podľa § 427 OZ na základe objektívneho princípu rovnako ako voči vodičovi dopravného prostriedku podľa § 420 OZ na základe zodpovednosti založenej na prezumovanom zavinení (Najvyšší súd ČR, sp. zn. 32Cdo 2837/2006). Vzhľadom na pluralitu zodpovedných subjektov budú tieto zodpovedať voči poškodenému spoločne a nerozdielne (§ 438 OZ). Vo vzájomnom vzťahu solidárne zaviazaných škodcov sa prevádzkovateľ a vodič vyporiadajú podľa § 439 OZ podľa účasti na spôsobení vzniknutej škody.

19. To, že súd prvej inštancie vo svojom odôvodnení rozsudku uviedol, že voči žalovanému v 2. rade žalobu zamietol z dôvodu, že tento mal ako vodič auto vypožičané na jednu cestu do Bratislavy, podľa jeho vyjadrenia urobil len službu vlastníkovi žalovaného v 1. rade tým, že predmetné auto na základe jeho prosby odviezol, dopravnú nehodu hneď nahlásil vlastníkovi vozidla - žalovanému v 1. rade, a keďže žalovaný v 1. rade bol v konaní nečinný a žiadnym spôsobom sa k žalobe nevyjadril, súd prvej inštancie nemal možnosť konfrontovať jeho tvrdenia s tvrdeniami žalovaného v 2. rade a vychádzal len zo skutkových záverov preukázaných v tomto konaní, podľa ktorých si žalovaný v 2. rade splnil svoju povinnosť tým, že oznámil dopravnú nehodu žalovanému v 1. rade ako vlastníkovi vozidla, je podľa názoru odvolacieho súdu vzhľadom na vyššie uvedené nedostatočným dôvodom na zamietnutie žaloby vo vzťahu k žalovanému v 2. rade.

20. Navyše podľa názoru odvolacieho súdu, tvrdenie žalovaného v 2. rade, že on svoju oznamovaciu povinnosť si splnil tým, že vznik škodovej udalosti nahlásil žalovanému v 1. rade, je taktiež nedostatočné a nebolo v súdnom konaní podložené relevantnými dôkazmi preukazujúcimi toto tvrdenie žalovaného v 2. rade. Taktiež oznámenie vzniku škodovej udalosti prevádzkovateľovi vozidla, nezabavuje vodiča predmetného motorového vozidla, vzhľadom na § 12 ods. 2 písm. g) zákona o PZP ako aj s poukazom na citované rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, povinnosti vznik tejto škodovej udalosti nahlásiť priamo poisťovateľovi.

21. Ďalej tak ako správne namietol žalobca v odvolaní, je toto rozhodnutie súdu prvej inštancie vo vzťahu k zamietnutiu žaloby voči žalovanému v 2. rade podľa názoru odvolacieho súdu nedostatočne odôvodnené, nakoľko súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku stroho uviedol, že žalovaný v 2. rade si splnil oznamovaciu povinnosť voči žalovanému v 1. rade, a preto treba žalobu voči nemu zamietnuť, bez toho, aby súd prvej inštancie skúmal existenciu dôkazu preukazujúceho oznámenie škodovej udalosti žalovaným v 2. rade žalovanému v 1. rade, ani sa súd prvej inštancie nezaoberal právnou argumentáciou žalobcu predloženou v konaní pred súdom prvej inštancie k predmetnej spornej časti, a tieto skutočnosti nezohľadnil v odôvodnení napadnutého rozsudku. Preto podľa názoru odvolacieho súdu je toto rozhodnutie nepreskúmateľné a súd prvej inštancie ho zaťažil vadou, ktorá spôsobuje porušenie práva strán sporu na spravodlivé konanie.

22. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho

rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu. Povinnosťou súdu je rozsudok odôvodniť spôsobom, uvedeným v ustanovení § 220 ods. 2 CSP. Z odôvodnenia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Iba takéto rozhodnutie je preskúmateľné a účastníkom konania umožňuje posúdiť postup súdu. Keďže súd prvej inštancie podľa uvedeného ustanovenia nepostupoval, obmedzil strany sporu v ich práve na spravodlivé súdne konanie a pri podaní opravného prostriedku vo vzťahu k zákonom vymedzeným odvolacím dôvodom, v dôsledku čoho im odňal možnosť konať pred súdom.

23. Podľa názoru odvolacieho súdu, je v danej veci nevyhnutné zdôrazniť, že povinnosťou súdu v občianskom súdnom konaní je riadne a dostatočne zistiť skutkový stav veci, aby mohol vo veci rozhodnúť.

24. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné sudy zistia (po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení) skutkový stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodnú za predpokladu, že skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. O arbitrárnosti (svojvôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom je možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

25. Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Obsahom tohto práva je irelevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Ak je toto konanie v rozpore s procesnými zásadami, porušujú ústavnoprávne princípy (II. ÚS 85/06).

26. Jedným z týchto princípov predstavujúcich súčasť práva na spravodlivý proces a vylučujúcich ľubovôľu pri rozhodovaní je aj povinnosť súdu presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutie náležite odôvodniť, pritom spravodlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo vrátane toho, čo uviedli strany sporu.

27. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda na to, aby jeho závery, ku ktorým na základe zhodnotenia skutkového stavu veci dospel boli prijateľné, racionálne a v neposlednom rade aj spravodlivé a najmä presvedčivé. Všeobecný súd musí súčasne vychádzať z toho, že sudy majú poskytovať v občianskom súdnom konaní materiálnu ochranu zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (IV. ÚS 1/02, II. ÚS 174/04, III. ÚS 332/09).

28. Súd prvej inštancie svoj záver odôvodnil stručne bez presvedčivých právnych záverov, ktoré bolo nutné zodpovedať s prihliadnutím na konkrétne okolnosti prípadu. Takéto odôvodnenie potom prirodzene vzbudzuje dôvodné pochybnosti najmä o presvedčivosti a spravodlivosti rozhodnutia súdu.

29. Doterajšie dôvody, ktoré použil okresný súd pre záver o nedôvodnosti žaloby žalobcu voči žalovanému v 2. rade zostávajú neúplnými v tom zmysle, že vo všeobecnej argumentačnej rovine, ale i v konkrétnostiach posudzovaného prípadu, zostávajú nezodpovedané zo všetkých (potrebných) zákonných hľadísk.

30. Po preskúmaní veci dospel odvolací súd k záveru, že odôvodnenie rozsudku okresného súdu nezodpovedá ustanoveniu § 220 ods. 2 CSP a právu strán sporu na spravodlivé súdne konanie.

31. Odvolací súd zastáva názor, že takéto závery súdu prvej inštancie vychádzajú z neúplne zisteného skutkového stavu veci a nepreskúmateľnosti rozhodnutia, čo odôvodňuje porušenie práva na spravodlivý súdny proces. Následný záver súdu, bez vyloženia aplikovaných právnych predpisov vo vzťahu ku konkrétnym okolnostiam danej veci, je tiež nepresvedčivý a nepreskúmateľný, tak ako dôvodne namietal postup okresného súdu odvolateľ v podanom odvolaní.

32. Významnú úlohu v procese hodnotenia dôkazov § 191 CSP má vnútorné presvedčenie súdu, ktoré nemá predstavovať svojvoľu a nezodpovednosť súdu, ale malo by sa vytvárať na základe starostlivého uváženia a zhodnotenia jednotlivých dôkazov jednotlivo, aj v ich komplexnosti tak, aby vychádzalo z pravidiel formálnej logiky. Zásada voľného hodnotenia dôkazov má svoje limity. Jej kontrola sa uskutočňuje najmä prostredníctvom inštitútu odôvodnenia rozsudku upraveného v § 220 ods. 2 CSP. Z formulácie § 191 CSP možno vyvodiť, že súd je povinný navzájom si odporujúce dôkazy hodnotiť a zdôvodniť, prečo niektoré z nich pokladá za nevierohodné, prečo niektoré odmietol vziať pri formulovaní rozhodnutia do úvahy, prípadne aj prečo sa niektorými dôkaznými návrhmi odmietol zaoberať. Tieto nedostatky odôvodnenia spolu s tzv. opomenutými dôkazmi, o ktorých súd nerozhodol vôbec, zakladajú vadu nepreskúmateľnosti rozhodnutia.

33. S prihliadnutím na uvedené, odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku. Zákonným dôvodom pre zrušenie rozhodnutia podľa tohto ustanovenia, je existencia vady konania, ktorá sa prejavila v takom nesprávnom procesnom postupe, ktorým súd znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ktorého základný rámec je obsiahnutý v článku 6 ods. 1 Dohovoru. Toto právo je podľa judikatúry Ústavného súdu SR implikované aj v článku 46 ods. 1 Ústavy SR. Jednotlivé čiastkové práva, ktoré tvoria obsah práva na spravodlivý proces, je možné vyvodiť predovšetkým z rozhodovacej činnosti ESLP. Patrí sem najmä právo na prístup k súdu, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na verejnosť konania a rozhodovania, právo na rozhodnutie v primeranej lehote a právo na spravodlivé prejednanie veci. Do tohto práva na spravodlivé prejednanie veci patrí aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia.

34. Nakoľko odvolací súd zastáva názor, že v predmetnom prípade pasívne vecne legitimovaný je aj žalovaný v 2. rade, a teda prichádza do úvahy solidárne zaviazanie žalovaných na úhradu žalovanej sumy žalobcovi, odvolací súd zrušil celý rozsudok súdu prvej inštancie.

35. V ďalšom konaní súd prvej inštancie vykoná dokazovanie v dostatočnom rozsahu, zhodnotí zistený skutkový stav veci a na základe právneho posúdenia veci znovu rozhodne a svoje rozhodnutie odôvodní tak, aby bolo v súlade s uvedenými zákonnými ustanoveniami s poukazom na ustanovenie § 220 ods. 2 CSP a tiež aby bolo aj preskúmateľné v prípadnom odvolacom konaní.

36. Podľa § 396 ods. 3 CSP ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

37. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 C.s.p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok dovolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok dovolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia dovolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).